

zák., kvalifikoval čin obžalovaného přečinom. Tento názor vrchného soudu je mylný.

Najvyšší soud už opäťovne — tak aj v rozhodnutí číslo Zm III 775/28 (Sb. r. čís. 642) vyslovil, že ide-li o zločin podľa zák. čl. 40/1914, nemá prípadná korekcionalizácia podľa § 20 tr. zák. zo zločinu na přečin pri uložení uvedených vedľajších trestov významu, pretože ich uloženie súvisí s povahou činu a nie s druhom trestu v konkrétnom prípade stanoveného. Nie je preto vylúčené, aby v prípade korekcionalizácie trestného činu zo zločinu na přečin boli podľa § 13 citovaného zákona uložené ako vedľajšie tresty aj strata úradu a strata volebného práva do obcí. Najvyšší soud však v tomto smere neučinil opatrenie, pretože zrušenie týchto vedľajších trestov sa stalo v prospech obžalovaného a rozsudok vrchného soudu v tejto časti napadnutý nebol.

Čís. 4985.

Pojmy »lidé sebrání«, »vniknutí (do cizího domu nebo příbytku)« a »násilí« ve smyslu § 83 tr. zák.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1934, Zm I 105/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost osmi obžalovaných do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 29. prosince 1932, jímž byli uznáni vinnými zločinem veřejného násilí násilným vpádnutím do cizího nemovitého statku podle § 83 tr. zák.

Z d ů v o d ů:

Není správný názor stížnosti, že pojem sebraných lidí předpokládá, že osoby vniknuvší do cizího domu nebo příbytku, byly někým, po případě některým z nich ke vpádu zjednány, nebo třeba shromážděny, informovány a instruovány, nebo třeba ku vpádu poštvány. Podle ustálené judikatury — viz obzvláště nálezy čís. 1529 a 1803 sb. n. s. — nevyžaduje se pro onen pojem výslovné dohody nebo předchozí úmluvy pachatelů; stačí, spojí-li se více lidí, nejméně tři (nález čís. 892 sb. n. s. a jiné) i bez předchozí domluvy jako nahodilí spolupachatelé, vedení stejným úmyslem a sledující jednotný cíl, k vědomému spolupůsobení, třebaže si vzájemnou dohodu a souhlasný cíl svého podnikání uvědomí teprve v okamžiku vpádu nebo vniknutí. Proto dostalo se zákonnému znaku více sebraných lidí náležitého, správnému výkladu zákona vyhovujícího opodstatnění, když rozsudek zjistil, že se čtyři stěžovatelé před hostincem P-ovým domluvili, že dojdou k těm, co rekurs podepsali, zejména k D-ovi a požádají je o odvolání podpisů, že o tomto ujednání čtyř ze stěžovatelů zvěděl zástup lidí (stojící před hostincem), v němž byli ostatní stěžovatelé, a jenž pak provázal onu deputaci (jmenované čtyři stěžovatele), aby jí — přesněji žádosti její — dodal váhy, čehož si byli (ostatní) obžalovaní plně vědomi.

Další znak dotčeného zločinu, pojem vniknutí (do cizího domu nebo příbytku) nevyžaduje přemožení (zdolání, odstranění) věcných překážek

aneb osobního odporu domácích lidí bránících vstupu pachatele, jak patrně míní stížnost, namítajíc, že tu nebylo násilného vpádu a že není rozsudkem zjištěno, že stěžovatelé sami vypáchili vrata neb alespoň k tomu dali příkaz. Vniknutím je — srovnej nálezy čí. 2435, 4017 sb. n. s. a jiné — vstup do cizího domu nebo cizího příbytku, děje-li se proti vyslovené neb i jen předpokládané vůli oprávněné osoby, při čemž stačí, že pachatelé vzhledem k účelu vstupu nemohli se souhlasem oprávněného počítati. Že rozsudek nesouhlas majitelů statků, do nichž stěžovatelé za uvedeným účelem šli, a vědomí stěžovatelů o tomto nesouhlasu předpokládá, byť je výslovně nezjišťuje, nebere stížnost v pochybnost. S hlediska uvedeného výkladu pojmu vniknutí jest pojímání obzvláště též věty rozhodovacích důvodů, že stěžovatelé (dav lidu) vrazili do bytu D-ova, aniž kdo zaklepal na dveře, a že příchod stěžovatelů do stavení V-ových nevypadal, jako by šli na návštěvu (nýbrž vypadalo to tak, že si jdou něco vynutiti). Jest soudem v těchto větech prostě zdůrazněno, že se stěžovatelé ani při vstupu do usedlosti svědků D-a a V-a nechováli tak, jak se chovají, najmě v pokročilé večerní době —, osoby, předpokládající, že jest jejich vstup majiteli statku nebo třeba oprávněné v bytě nebo příbytku osobě vítán.

Násilím stíhaným ustanovením druhé věty § 83 tr. zák. nejsou jen škody na majetku nebo na věcech oprávněné v bytě nebo příbytku osoby neb jeho lidí domácích a nejsou jim jen výhrůžky těmto osobám. Protiprávním násilím je — srovnej nález čí. 4017 sb. n. s. a jiné — též omezení volnosti vůle svobodně se rozhodovati a jednati, najmě i nátlak na cizí vůli, aby se brala směrem, jímž by se nebrala, kdyby nebylo nátlaku. Proto nezáleží na tom, že není zjištěno, že byly právě stěžovateli neb alespoň z jejich příkazu (návodu) způsobeny násilností pozůstávající v překroucení elektrického vypínače ve stavení a ukradení dětských a pánských bot ze stavení D-ova, a že není zjištěno ani, že právě stěžovateli neb alespoň z jejich příkazu byly proneseny výhrůžky, jež bylo ze zástupu slyšeti. Stačí, že bylo stěžovateli na osobách oprávněných ve statcích, do nichž stěžovatelé vnikli, žádáno, aby odvolali podpisy na rekursu proti stavbě vodovodu. Neboť je rozsudkem zjištěno, že dotčené osoby žádosti ovšem mírným na venek způsobem a částečně ve formě prosby projevené nevyhověly z volné vůle, nýbrž proto, že za (mírným, vlídným, slušným, zdvořilým) oslovením Josefa V-y stál zástup několika set osob, o němž, jak v rozsudku zjištěno, V. a další stěžovatelé při žádosti V-ově bezprostředně přítomní věděli, že je doprovází, aby žádosti té dodal váhy. Že si obzvláště při vymáhání odvolání podpisu na Václavu D-ovi byli stěžovatelé vědomi vzpírající se vůle D-ovy a nátlaku na ni vykonaného, plyne z rozsudečného zjištění, že V. a K. v přítomnosti R-y a K-y nedali D-ovi domluvit, když jim na výzvu, aby podpis odvolal, chtěl své stanovisko vysvětliti, a dávali mu lhuťu nejprve 5 a pak 10 minut k odvolání; obdobný závěr plyne ohledně vynucení odvolání podpisu na Josefu Š-ovi z rozsudečného zjištění, že Š. odvolal svůj podpis teprve, když Marie Š-ová se přimluvila a Marie V-ová třásla se — jak rozsudkem zjištěno — strachy a vytýkala předchozím stěžovatelům, že tolik jich býti nemuselo. Je-li — jak dovozeno — zákonný znak násilí náležitě opodstatněn už skutečností, že byl na vůli dotčených osob učiněn nátlak, aby odvolaly podpis na rekursu,

nezáleží na tom, zda je — jak stížnost namítá — nesprávným názor prý rozsudkem projevený, že násilím bylo též, vytkl-li stěžovatel J. Marii V-ové, že bude zavřena, protože falšovala podpis svého muže, takže není třeba úvah o tom, přidal-li se soud skutečně k mínění V-ové, jež označila — jak v rozsudku uvedeno — onu výtku J-ovu při hlavním přelíčení jako vyhrůžku (viz ostatně část rozsudku, kde se mluví jen o oslovení [žádosti] Josefa V-y, nikoli i o projevu J-ovu).

Čís. 4986.

Konalo-li se hlavní odvolací přelíčení v přítomnosti zvoleného obhájce obžalovaného a odvolací soud po vynesení rozsudku mylně nařídil postup podle § 1 (5) zák. čís. 8/24 Sb. z. a n. a v důsledku toho i soud první stolice mylně poučil obžalovaného o lhůtě opravného prostředku, jest třídní lhůtu k ohlášení zmateční stížnosti počítati jen od vyhlášení rozsudku obhájci při hlavním odvolacím přelíčení.

(Rozh. ze dne 17. dubna 1934, Zm IV 705/33.)

Nejvyšší soud v trestní věci proti A. D. pro přečin podle § 222, odst. 2 tr. zák. následkem zmateční stížnosti obžalovaného ve veřejném zasedání senátu takto se usnesl: Zmateční stížnost se zamítá.

Důvody:

Obžalovaný byl žalován státním zastupitelstvím pro trojnásobný přečin svádění ke křivému svědectví, byl však soudem první stolice odsouzen pouze pro jednonásobný přečin, ve dvou dalších případech byl však zproštěn obžaloby. Proti tomuto rozsudku bylo podáno odvolání jednak státním zastupitelstvím do výše trestu a proti zprošťující části rozsudku, jednak obžalovaným proti odsuzující části rozsudku. Odvolací hlavní přelíčení konalo se v nepřítomnosti obžalovaného a v přítomnosti jeho zvoleného obhájce, načež byl rozsudek prvního soudu v celém rozsahu potvrzen. Když byl dne 27. září 1933 vyhlášen rozsudek u odvolacího soudu současně s usnesením, že se obhájcův návrh na doplnění důkazu zamítá, ohlásil zvolený obhájce zmateční stížnost podle § 384, čís. 9 tr. ř. a vyhradil si třídní lhůtu s tím, že pokud neohlásí zmateční stížnost, stane se uplatňování formálního důvodu zmatku bezpředmětným. Když pak během 3denní lhůty nebyla u odvolacího soudu ohlášena zmateční stížnost, odvolací soud vrátil spisy soudu první stolice s poukazem, aby jednal podle zákona čís. 8/1924 Sb. z. a n., načež tento soud dal doručiti rozsudek odvolacího soudu jednak obhájci obžalovaného (což se stalo dne 21. října 1933), jednak obžalovanému s poučením podle form. 167/2, totiž s poučením ve smyslu § 4 zák. čís. 8/1924 Sb. z. a n. (což se stalo dne 29. listopadu 1933). Na to byla podána obžalovaným zmateční stížnost jednak přímo u vrchního soudu dne 20. října 1933, jednak u soudu první stolice dne 7. prosince 1933 na základě § 384, čís. 9 tr. ř. a co do viny.

Z vyličeného stavu věci plyne, že není tu zmateční stížnosti včas podané, neboť prohlášení zvoleného obhájce učiněné ústně při odvola-